Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LVI.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 98. Braşovŭ, Mercurĭ, 5 (17) Mai 1893.

Ajutorŭ pentru Wekerle.

Braşovŭ, 4 Mai v.

Sigurŭ, că nicĭ prin gândŭ nu i-a trecutŭ ministrului-preşedinte ungurescŭ Wekerle, că în situaţiunea dificilă, în care l'a adusŭ politica lui bisericéscă, îi va veni unŭ ajutorŭ tocmai din partea lui Kossuth.

Dér ceea ce părea necredibilŭ, s'a întêmplatŭ. Kossuth şi Wekerle se întâlnescŭ pe terenulŭ apĕrării proiectelorŭ de reformă bisericéscă. In scrisórea adresată lui Helfy bĕtrânulŭ ex-dictatorŭ dela Turinŭ declară categoricŭ, că s'a bucuratŭ a vedé, că Wekerle a primitŭ în programulŭ sĕu introducerea matriculelorŭ civile şi a căsĕtoriei civile obligătóre şi sfătuesce pe cei din stânga estremă a rĕmâné fidelĭ direcţiunei liberale şi a sprijini guvernulŭ în cestiunea reformelorŭ bisericescĭ.

Deşi propunerile de reformă ale guvernului — ḑice Kossuth — nu suntŭ dictate de liberalismŭ, ci numai de dorinţa de a eşi din încurcătura în care a ajunsŭ prin cestiunea botezurilorŭ mixte, totuşĭ este datoria oposiţiei estreme de a-lŭ sprijini, căcĭ décă ar contribui la căderea cabinetului Wekerle în acéstă cestiune, ar da numai ajutorŭ elementelorŭ reacţionare, care vorŭ ajunge la putere şi vorŭ întrebuinţa puterea lorŭ spre suprimarea direcţiunei liberale.

Aşadéră „celŭ mai mare Ungurŭ" ia sub scutulŭ popularităţii sale programulŭ bisericescŭ-politicŭ alŭ guvernului şi îi vine în ajutorŭ lui Wekerle tocmai în momentele critice, când acesta a primit unŭ votŭ de blamŭ din partea camerei magnaţilorŭ, când în sînulŭ partidei „independenţilorŭ" a începutŭ a se manifesta unŭ curentŭ puternicŭ ultramontanŭ cu scopŭ de a rĕsturna guvernulŭ, şi când partida lui Apponyi nu viséză decâtŭ de acéstă rĕsturnare.

Se 'nţelege, că în asemenĭ împrejurărĭ trebue sĕ fiă mare mulţămirea în tabĕra guvernamentalilorŭ. Nu putea sĕ fiă pentru ei nimicŭ mai binevenitŭ, decâtŭ aprobarea, cu care onoréză Kossuth programulŭ bisericescŭ-politicŭ alŭ guvernului. Le vine bine sucursulŭ, ce li-lŭ dă Kossuth prin acea, că se silesce a mulcomì oposiţia din camera deputaţilorŭ.

Tocmai impresiunea contrară a făcutŭ însĕ scrisórea lui Kossuth asupra naţionaliştilorŭ din partida lui Apponyi. Aceştia nu vĕdŭ scăpare, decâtŭ numai într'unŭ guvernŭ Apponyi şi de aceea nu se potŭ nicĭ decum împăca cu idea ca guvernulŭ sĕ fiă susţinutŭ la putere prin concursulŭ oposiţiei.

Organulŭ principalŭ apponyistŭ „Pesti Naplo", după ce îşĭ arată mirarea, că Kossuth vine în ajutorulŭ lui Wekerle, esclamă: Marele patriotŭ din Turinŭ nicĭ că'şĭ póte închipui ce lume este aḑĭ p'aicĭ pe la noi, unde cestiunile religionare au fostŭ inventate pentru a scăpa domnirea unei partide, care era aşa de aprópe de falimentŭ. „Pesti Naplo" crede, că scrisórea lui Kossuth nu va ajuta nicĭ lui Wekerle, nicĭ nu va influinţa asupra raporturilorŭ dintre partide şi asupra celorŭ ce se petrecŭ în sînulŭ stângei estreme.

Ér stânga estremă? Ea fiindŭ tot-déuna gata pentru a face demonstraţiunĭ, va demonstra pentru Kossuth şi din incidentulŭ scrisorii sale ultime. Neînţelegerile iscate în sînulŭ ei însĕ anevoie le va puté aplana sfatulŭ lui Kossuth.

Se va face érăşĭ mare sgomotŭ cu „liberalismulŭ", în fondŭ însĕ tótă sceneria va fi dirigiată de interesulŭ de a ajunge la saculŭ cu grăunţele şi la óla cu carne. Are dreptate dér Kossuth de a se teme, că în acéstă luptă de concurenţă reacţionarii arŭ puté eşi uşorŭ invingĕtorĭ!

CRONICA POLITICA.

— 4 (16) Maiu.

Intr'unulŭ din numerii sĕi mai noi fóia naţională slovacă *„Narodnie Noviny"* îndémnă pe Slovacĭ sĕ se alipéscă strînsŭ de slavismŭ. După rĕsboiulŭ de 30 anĭ, ḑice organulŭ slovacŭ, n'au rĕmasŭ în Moravia decâtŭ 520,000 locuitorĭ, aşa déră 3/4 parte din poporaţiune s'a pustiitŭ; germanismului îi sta uşa deschisă, dér cu tóte acestea slavismulŭ n'a peritŭ din provinciă. Slovacii, în epoca de faţă, se potŭ rĕḑima pe ideia slavă, care deja în vécurile XVII şi XVIII nicĭ nu esista. Deşi în Slăvime fiă-care seminţiă este ocupată cu nĕcasurile proprii, totuşĭ *slavismulŭ* este aicĭ, se desvóltă în tótă puterea şi estensiunea şi noi Slovacii încă vomŭ trăi séu vomŭ muri cu elŭ.

*

Tótă pressa europénă discută **crisa în Grecia** şi causele ei. De astă dată crisa financiară este, care a produsŭ crisa ministerială. Pe pieţele din Londra, Parisŭ şi Berlinŭ valorile grecescĭ au scăḑutŭ în modŭ înfricoşatŭ. Renta grecéscă, care Lunia trecută era notată cu 71 la sutŭ, Miercurĭ nu mai avea, decâtŭ unŭ cursŭ de $58^0/_0$. Causa acestei enorme scăderĭ este — se ḑice — neisbênda negocierilorŭ pentru noulŭ împrumutŭ. Guvernulŭ d-lui Tricupis a protestatŭ unŭ momentŭ în potriva svonurilorŭ rĕspândite, dér imediatŭ le a confirmatŭ totŭ elŭ, dându-şĭ dimisiunea. Cassa Hambro din Londra ceruse, ca veniturile destinate a garanta împrumutulŭ, sĕ fiă puse sub controlŭ strĕinŭ. Cu o astfelŭ de condiţiune umilitóre, d-lŭ Tricupis n'a avutŭ curagiulŭ de-a se presenta înaintea Camerei. Isvorulŭ relelorŭ financiare este budgetulŭ grecescŭ; ultimulŭ budgetŭ s'a încheiatŭ cu unŭ dificitŭ de 28 milióne de drachme. De anĭ de ḑile guvernulŭ grecescŭ echilibréză budgetulŭ numai pe hârtiă, în adevĕrŭ însĕ solvabilitatea şi-a putut'o menţiné până aḑĭ numai sporindŭ mereu datoriile flotante şi silindŭ banca sĕ facă statului servicii prin avansurĭ şi acceptare de titlurĭ. Urmarea a fostŭ, că aurulŭ a începutŭ sĕ disparĕ din ţéră şi agiulŭ a ajunsŭ până la 60 la sută. Grecia are sĕ facă în străinătate plăţĭ pană la suma de vre-o $31^1/_2$ milióne francĭ, ér guvernulŭ nu dispune, decâtŭ de vre-o 7 milióne francĭ. Datoria esternă a Greciei se urcă la peste 600 milióne drachme, cea interne la 270 milióne. Şi bilanţulŭ comercialŭ încă e pasivŭ. In a. 1891 s'a importatŭ pentru 140 milióne de drachme, pe când esportulŭ n'a fostŭ decâtŭ de vre-o 107 milióne. Mare este déră crisa financiară şi economică în Grecia. Ministrulŭ Tricupis, se vede, că n'a mai avutŭ speranţe de a delătura catastrofa şi de aceea s'a retrasŭ. Pericolulŭ e mare şi în cameră s'a şi vorbitŭ pe faţă de insolvenţa statului.

Românii din Treiscaune.

I.

Ţéra Bêrsii, Maiu 1893.

Despre sórtea fraţilorŭ noştri din comitatulŭ sĕcuescŭ alŭ Treiscaunelorŭ rarŭ se aude câte-o voce în pressa românéscă. Acésta se póte esplica prin împrejurarea, că preoţii şi învĕţătorii poporului românŭ din acele părţĭ, fiă din lipsa de mijlóce, — căcĭ în adevĕrŭ cei mai mulţĭ suntŭ fórte rĕu dotaţĭ, — fiă din pricina unui condamnabilŭ indiferentismŭ, nu au la casele lorŭ nicĭ o gazetă românéscă, nu sciu prin urmare ce se petrece în lumea românéscă şi astfelŭ nicĭ interesulŭ de-a informa publiculŭ românescŭ asupra sorţii lorŭ nu-lŭ potŭ avé.

Cele ce se petrecŭ însĕ astăḑĭ cu fraţii noştri din Sĕcuime merită atenţiunea tuturorŭ Româniloru, şi de aceea voiu încerca sĕ schiţezŭ aicĭ pe scurtŭ situaţiunea Românilorŭ din comitatulŭ Treiscaunelorŭ.

Românii din comitatulŭ Treiscaunelorŭ, carĭ numĕră 30,000 suflete, locuescŭ compactŭ în partea ostică a comitatului, pe valea Buzeului şi în comunele de sub munţĭ: Covasna, Boroşneu, Zagonŭ, Teliu, Budila, Marcuşŭ, Doborlĕu, Baş-

FOELETONULU „GAZ TRANS."

Lucrurile nefolositóre.

Povestire de *Emile Souvestre.*

(Fine.)

Berton îlŭ lăsà sĕ-şĭ espună vederile lui, fără sĕ lase a 'i se observa nemulţămire séu nerăbdare. Elŭ făcù câteva obiecţiunĭ, pe carĭ junele bărbatŭ le rĕsfrânse victoriosŭ, părù a fi surprinsŭ prin motivele aduse şi se despărţì de elŭ numai după ce-i declarà, că vorŭ discuta şi mai multŭ despre acésta.

A doua ḑi şi în tóte cele următóre Berton în faptă aduse vorba mereu asupra acestui lucru şi făcea totŭ mai multe concesiunĭ, ca şi unŭ omŭ, care se lasă a fi persuadatŭ din pasŭ în pasŭ. Camilŭ, care în chipulŭ acesta ajunsese a fi dascălulŭ tatălui sĕu, se înfierbênta totŭ mai multŭ în acestŭ rolŭ curiosŭ şi cu câtŭ se simţia mai aprópe de învingere, elŭ îşĭ îndoia elocuenţa. In fine avêndŭ a se depărta pentru câteva ḑile, pentru de a visita nisce rudenii, ce locuiau în apropiere, elŭ lăsà pe Berton perfectŭ convertitŭ.

Absenţa lui a ţinutŭ optŭ ḑile şi acestŭ timpŭ a fostŭ de ajunsŭ, ca sĕ facă bobocii sĕ crepe şi sĕ împodobéscă câmpurile cu florĭ. Când se reîntórse, primăvara se arăta în totŭ loculŭ în splendórea ei întinerită. Rêndunicile săgetau aerulŭ azuriu între ciripirĭ vesele, cânteculŭ ţĕrancelorŭ de pe la locurile de spălatŭ rĕspundea cântărei păstorilorŭ resfiraţĭ pe locurile de păşune, şi vêntulŭ domolŭ, la a cărui suflare se legănau lanurile verḑĭ de bucate, umplea tóte cărările cu parfumulŭ măceşului albŭ, alŭ primulei şi alŭ viorelelorŭ.

Cu tótă indiferenţa lui sistematică pentru orĭ ce poesiă, Camil totuşĭ nu era în stare sĕ resiste impresiunei, ce o face redeşteptarea naturei asupra fiĕcărui omŭ. Fără sĕ observe, elŭ se lăsà a fi cuprinsŭ de farmeculŭ luminei, alŭ cântărilorŭ şi alŭ parfumului de florĭ. Elŭ încerca o sensaţiune particulară şi în fine, cuprinsŭ de unŭ felŭ de beţiĕ, sosì acasă.

Elŭ aflà pe tatălŭ sĕu în grădiniţa dinaintea casei. Berton era încungiuratŭ de lucrătorĭ, pe carĭ 'i pusese sĕ scótă florile şi sĕ taie arbuştii. Tocmai se tăiaseră doi pomĭ de liliacŭ, carĭ umbreau cu buchetele de florĭ balsamice ferestrile parterului, pentru ca uscaţĭ sĕ fiă apoi băgaţĭ în focŭ.

Junele bărbatŭ în surprinderea sa nu fusese în stare sĕ suprime o strigare puternică de mirare durerósă.

„Ah, étă-te, bine ai venitŭ!" ḑise Berton, care-lŭ observase numai acum. „Tu vii tocmai la timpŭ, ca sĕ guştĭ triumfulŭ tĕu".

„Triumfulŭ meu?" repetà Camilŭ, care nu înţelese îndată, ce voia sĕ ḑică tatălŭ sĕu.

„Nu veḑĭ, că am ajunsŭ a fi şcolarulŭ tĕu?" continuà Berton. „Am reflectatŭ seriosŭ asupra cuvintelorŭ tale, iubitulŭ meu, şi m'am convinsŭ, că voi amêndoi, tu şi unchiulŭ Barker, aveţĭ dreptate. Trebue delăturate tóte lucrurile nefolositóre. Florĭ şi arbuştĭ suntŭ însĕ într'o grădină, ceea ce suntŭ poesiile într'o bibliotecă, şi precum ai ḑisŭ tu prea bine: la ce folosŭ póte fi o poesiă?!.... décă nu cumva spre a aţîţa foculŭ cu ea, ca cu arborii mei de liliacŭ. Dér vino numai, vino, ai sĕ mai veḑĭ încă şi alte schimbărĭ: m'am folositŭ de absenţa ta şi sperŭ, că vei fi mulţămitŭ cu mine."

Cu acestea Berton luà pe fiiulŭ sĕu de braţŭ şi-lŭ făcù sĕ intre în casă.

Anticamera era golită cu desĕvêrşire de tóte acele rarităţĭ, cu carĭ fusese umplută până aci, şi în loculŭ lorŭ erau aşeḑate cuiere, scuipătorĭ şi garderobe. Asemenea se luaseră din salonŭ tóte desemnele şi cadrele, ér păreţii, rĕmaşĭ acum golĭ de totŭ, erau vĕruiţĭ cu albŭ. Afară de acésta, scaunele în stilŭ à la Louis XIII, lăḑile şi dulapurile de renaisance, ce erau până atuncĭ aşeḑate acolo, fuseseră înlocuite cu mobile lipsite de orĭ ce podóbă, lucrate după sfóră.

Berton privea la fiiulŭ sĕu cu faţă triumfătóre.